

Inuit Ataqtigiit, Demokraatit Naleqqallu akornanni
Kommuneqarfik Sermersuumi Kommunalbestyrelsimi
suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat

2021-2025

Kommuneqarfik Sermersooq

– Kommune illoqarfittut pingaarnersaqarfik
siuariartorfiusoq

Siuariartorneq – Toqqissisimaneq – Inerikkiartorneq

INUIT ATAQTIGIIT

Naleraq

Kommuneqarfik Sermersooq ineriartortillugu sulinermi politikikkut tunngavissaq

Inuit Ataqtigiit, Demokraatit aamma Naleqqap piffissami qinigaaffimmi 2021-2025-mi Kommuneqarfik Sermersooq ineriartortillugu sulinermi politikikkut tunngavissatut makku isumaqatigiissutigaa.

Qinigaaffiup ingerlanerani Kommuneqarfik Sermersooq ineriartortillugu sulinermi politikikkut tunngavissatut politikikkut pingaartitat ukuupput. Taakku naleqartitat, tunngaviit, takorluukkat aamma tunngaviusumik inunnik isiginneriaaseq aallaavigalugit ingerlanneqassapput.

Qitiutinneqartullu tassaapput:

- Ineqarnissamut pisinnaataaffik
- Ilaqtariinnut najugaqarfigissallugu nuannersoq
- Atuarfeqarnek aamma meeqqeriveqarnek kiisalu kommunip suliffeqarfiutai amerlanerusut pitsaannerusullu.
- Utoqqartatsinnut pitsaannerusumik uummaarinnerusumillu inuuneqartitsineq
- Meeqqanut inuusuttunullu ullutsinnut naleqqunnerusunik neqerooruteqarnek
- Inunnut innarluutilinnut sutigut tamatigut neqerooruteqarnek.
- Oqimaaqatigiissaarisumik ineriartortitsineq
- Illoqarfinnik nunaqarfinnillu ineriartortitsineq
- Kommune piujuartitsisoq
- Sermersooq – kulturikkut, timersornikkut tamatiguussusermillu pingaartitsisoq

Pingaartitat tunngaviillu aamma inunnik isiginneriaaseq

Kommuneqarfik Sermersuumi Inuit Ataqtigiit, Demokraatit aamma Naleqqap aalajangiuppaat, politikikkut suliat aaqqissuunnerat aamma kommunip ingerlatsinikkut suliai pingaartitanik, tunngavinnik takorluukkanillu aallaaveqassasut kiisalu inuppalaartumik inunnik isiginneriaaseqarnermik tunngaveqarlutik.

Kommuneqarfik Sermersooq kommuniuvoq assigiinngisitaartoq, tassa kommunimi innuttaasut, kulturi oqaatsillu eqqarsaatigalugit. Taamaammat kommunimi innuttaasut tamarmik tikilluaqqusaasutut misiginissaat aamma inuit assigiinngisitaartut akornanni ataatsimuussuseqarnermik misiginerup nukittorsarneqarnissaa Inuit Ataqtigiinnut, Demokraatinut Naleqqamullu pingaaruteqarpoq. Matumani kommunimi sumiikkaluaraanni imaluunniit inuiaassutsikkut kulturimik qanoq ittumik tunuliaqutaqaraluaaraanni assigiinngisitaarneq atuuppoq. Kalaallit Nunaanni kommunerput illoqarfittut pingaarnersaqarfiuvoq – aamma kommunitsinnut innuttaasut nutaat nuuttut amerlassusaat

allanngujaatsut misigaarput. Akulerunnissaq ajornaatsuussasoq angorusupparput, taamaattumik peqataasitsilernissamut politikkimik kommunimut atuuttussamik suliaqassaagut.

Kingullermik missingersuutitut isumaqatigiissuteqarnermi kommune ilaqutariinnut najoruminartuussasoq oqaatigineqarpoq. Partiit isumaqatigiissuteqartut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiornermigut erseqqissaatigaat, kommunimi ataatsimuussusermik misigineq meeqqat paasisinnaasaannik meeqqallu pillugit isiginnittaaseqarnermik ersarissunik politikkilliornikkut nukittorsarneqassaaq, taamaalilluta tamaat isigalugu ataatsimut naleqartitanik pilersitsissaagut.

Kommuneqarfik Sermersooq Kalaallit Nunaanni innuttaasunik peqataatitsisarneq eqqarsaatigalugu maligassiuisuusarpoq. Taamaasilluta kommunini siulliulluta najukkami ataatsimiititaliorpugut - tassungaannarlu unissanngilagut. Taakkuinnaanngillat. Innuttaasunik peqataatitsinerunissaq angorusupparput ilaatigut ammasuunikkut najuuttarnikkullu inuiaqatigiinnik eqinnaatsunik qulakkeerinnineq anguneqarluni. Innuttaasut aamma politikerit akornanni ungasippallaarneq misigineqartoq paasivarput. Pitsanngorsaataasinnaasunut tusarnaarnissamut ammavugut. Taamaamat partiit isumaqatigiissuteqartut ungasippallaarnerup annikillisarneqarnissaa sulissutigissavaat. Innuttaasut qinikkanut ungasinnerannik misiginerat annikillisarnerlugu politikikkut attaveqatigiinnermik periusissiusaagut.

Kommunip aningaasaqarnera aqutarineqarluni nakkutigineqassaaq. Innuttaasunut ajoqusiisumik tupaallaatissartaqanngitsumik, torersumik aningaasaqarneq ineriartornikkut aalaakkaasumik siuariartornissamut isumannaatsuunissamullu tunngaviuvoq. Ukiuni kingullerni Kommuneqarfik Sermersuup patajaatsumik ineriartortinneqarnera ingerlatiinnarneqassaaq, taamaalillutik innuttaasut aamma minnerunngitsumik suliffeqarfiit nalussanngilaat qanoq naatsorsuussaqaassanerlutik. Ukiut siuliini Kommunalbestyrelsimi missingersuusioriaasissatut suliarineqartut atorneqartup ingerlatiinnarnissaa partiit isumaqatigiissuteqartunit Inuit Ataqaqatigiinnit, Demokratinit aamma Naleqqamit qilanaarineqarpoq. Suleriaatsip atorneratigut partiit tamarmik tusaaneqarnissaanik qulakkeerinnittoq, aamma paasissutissiisarnermik tunngaveqarnikkut missingersuutitik oqaluuserinninnermik aalajangiinnermillu qulakkeerinnittoq. Missingersuusioriaaseq kommunip aningaasaqarnera aalajangiinissamillu ingerlariaatsit ammasuunissaannik ersarissuunissaannillu qulakkeerinnittoq - aamma suli ineriartortinniarneqartoq.

Inuttut ajornartorsiutit qitiutinneqassapput, innuttaasullu tamarmik – kangianiit kitaanut – ikiorneqassapput, ajornartorsiorunik. Kommunalbestyrelsip sulinerani tunaartarineqassaaq, siusissumik pinaveersaartitsillunilu sulineq, taamaalillunilu annermik meeqqat aamma inuusuttut atugarisaat, immikkut pingaartinneqassasut. Qinigaaffimmut matumunnga ilisarnaataassaaq, ajornartorsiutit patsisaat, atugarisallu ajornartorsiutitik annertusaasartut sapinngisamik pissuseqarfigineqartarnisaat, siunissami eqqugaasartut pinngitsoorumallugit. Imaappoq pinaveersaartitsineq patsisaasunullu naleqqiullugu pissuseqarfiginnineq annertunerusumik isiginiarneqassapput.

Isumaginninnerup iluani suliat pilertortumik suliarineqartarnissaat qularnaarneqassaaq, piffissaagallartillugu tamakku isumagineqartaqqullugit. Suliat meeqqanut inuusuttunullu tunngasut sulianut allanut sanilliullugit pingaarnersiorneqassapput. Aammattaaq kommunip iluani aamma kommuninik allanik suleqateqarnermi suliat naammassiuminarsarneqarnissai qulakkeerneqassapput. Taamaaliornikkut suliap puigunnginnissaa aamma innuttaasup puigorneqartutut misiginnginnissaa imaluunniit suliap ingerlanerani sumiginnarneqannginnissaa qulakkeerneqassaaq. Saniatigut qularnaarniarparput suliat aqqissugaanerup iluani tammartannginnissaat. Innuttaasut kommunitsinnut saaffiginninnertik isumannaatsutut toqqissisimanartutullu misigisassavaat. Kommuneqarfik Sermersooq aamma kommuninik allanik suleqateqarumavoq, suliat innuttaasunut malinnaasaqqullugit. Tamatumani ilaqutariit illoqarfimmini ajornartorsiutitik qimallugit (inooqatigiissutsikkut nomadit) nuunnerini suliap kommunimi allami aallaqqaataaniit aallarteqqinneqartannginnissaa pinngitsoorumallugu, tamanna innuttaasumut iluaqutaasussaavoq. Tamatuma peqataanik meeqqat ataasiakkaat pillugit akimorlugu paasisamasanik paarlaasseqatigiinnissaaq qulakkeerneqassaaq – meeraq ataaseq periuseq ataaseq.

Nuup avataani ingerlatsivinni, sumiiffinni ataasiakkaani aalajangiisinnaaneq annertusarneqassaaq, kommunillu allafiini aqutsineq annertusarneqassaaq sumiiffinni ataasiakkaani oqartussaannermut iluaqutaasumik. Innuttaasut inatsisitigut illersugaanerat qularnaarneqartuassaaq.

Meeqqat inuusuttullu tamarmik sanngisuujullutik meeraanerminnik atuarnerminnillu aqqusaarinissaasa qularnaarneqarnissaat pingaartinneqassaaq, inuusuttuunermi inersimasuunermilu inuunermi unamminartunut ilinniarnermik, sulinermik inooqataanermillu ilaqartunut piareersimaqqullugit. Imminut oqartussaaffiginissamut innuttaaqataanissamullu Kalaallit Nunaatalu siunissaanik piginnittoqataanissamut piareersagaassapput.

Partiini isumaqatigiissuteqartuni naleqartitaallunilu tunngavigineqartoq tassaavoq, kommunimi innuttaasut tamarmik qanorluunniit tunuliaqutaqaralarunik oqaaseqaralarunillu naligiissuupput aamma peqataanissaminnut pisinnaatitaaffeqarlutillu pisussaaffeqartuupput, qanorluunniit tunngaveqaralarunik, oqaaseqarunik kultureqarunilluunniit.

Kommunimi ingerlatsiviit, suliffeqarfiit politikerillu pissarsiarineqarsinnaasusut attaveqartuusullu pillugit periuseqarneq pingaartittuupput. Aammattaaq aalajangiiniarnerit akuersissutillu sapinngisamik innuttaasunut tusagassiorfinnullu pissarsiassaatinneqarlutillu paasiuminartuutinneqassapput. Attaveqatigiiffiit nutaat aamma kommune tamakkerlugu innuttaasunik pitsaanerusumik attaveqartarnissamut peqataatitsisarnissamullu periarfissat eqqumaffigineqartuaannartarnissaat pingaartinneqarpoq.

Partiit isumaqatigiissuteqartut Inuit Ataqatigiit, Demokraatit aamma Naleqqap pingaartippaat, politikkikkut sulinerup politikkikkullu aalajangiinerit pissuserissaarluni ingerlanneqartarnissaat, siammasissumik pisussaaffiliisumillu tunngaveqarluni politikkikkut isumaqatigiissuteqartarnissaaq siunertaralugu. Ilaatigut kommunimi politikerit akornanni suleqatigiinneq annertusarumallugu,

aammali innuttaasunut naleqqiullugu politikikkut aalajangiussanik ingerlaavartitsinissaq siunissamullu takorluuereersinnaanissaq qularnaarumallugit, kiisalu aningaasaqarnikkut politikikkullu ineriartorneq sangujoraartutut malunniuteqqunagu. Ineriartorneq Kommuneqarfik Sermersuumi kommunalbestyrelsimi partiit isumaqatigiissuteqarsimasut qulakkeersimasaat. Taamatut periuseqarneq suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarnikkut matumuuna ingerlateqqinneqartussa.

Partiit isumaqatigiissuteqartut aammattaaq pingaartippaat, politikerit kommunimilu sulisut akornanni aamma kommunimi sulisut akornanni sulinermi avatangiisit pissusilersoqatigiinnerillu torersumik, ataqqeqatigiiffiusumik aaqiissutissanullu sammisumik pissusilersorfiussasut. Allaffissornikkut sulinermi politikerit pitsaanerpaanik sinaakutissaliorniarnermi piumasaqaateqarnermilu pinngitsooratik sallerasaariaqarput.

Suliffiup avatangiisaasa pitsanngorsarnissaasa, napparsimasarnerit ikilisarneqarnissaasa innuttaasunillu kiffartuussinerup nukittorsarneqarnissaasa qulakkeersimanissaat kommunimi ingerlatsivinnit aamma kommunimi suliffeqarfiit pisortarisaannit aqutsisuiullu pingaartumik pisussaaffigineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik oqartussaqaarfiit, ingerlatsiviit suliffeqarfiillu innuttaasunit pitsaasumik naapillugit misigisassagaat qulakkeerneqassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuumi partiit isumaqatigiissuteqartut Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasunut iluaqutaasussanik sukumiisunik siunissarlu ungasinnerusoq isigalugu angusassanik pilersitsinissaq politikikkut siuttuuffigissallugu piumassuseqarfigivaat. Taamaalilluni kommunimi illoqarfittut pingaarnersaqarfiusup kommunimi innuttaasut inuussutissarsiuteqartullu pillugit patajaatsunik malunnaatilimillu siuariartitsinerat qulakkeerneqaannassanngilaq, aammali Nunatta sinneranut pitsaasumik ineriartortitsinermut nammineernerulernissallu tungaanut tunniusseqataassaaq.

Immikkut anguniagaavoq kommunimi sulinermi pisariaqanngitsumik pappialarsornerit, sulinermi ileqqut, periutsillu pisariaqavinngitsut ingerlaavartumik suussusilerneqarlutillu annikillisarneqassasut. Siunertamut naapertuutinngitsumik pappialarsorpallaartumik suleriaatsit annikillisarneqassapput, imminerminilu anguniagaavoq allaffissornikkut ingerlatsinerit siunertamut naapertuutinngitsut imaluunniit pisariaqanngitsut allanngortinneqassasut, ajornanngippallu toqqaannartumik innuttaasunik sullissininngortinneqassasut.

Partiinut isumaqatigiissusiortunut immikkut ittumik tunaartaasoq tassaavoq, pingaartumik illoqarfiit pingaarnissaanni ukiuni tulliuttuni kalaallinut inuusuttunut Danmarkimi imaluunniit nunani allani ilinniagaqarsimasunut pitsaasunik atugaqartitsinissaq najoqqutassaqaartitsinissarlu anguniarneqassasoq. Pitsaasumik atugassaqaartitsinikkut Kalaallit Nunaannut angerlarusulernermik periarfissiisoq, taamaalillutillu namminerminnut, ilaqtaminnut Kalaallit nunaannullu iluaqutaasumik ilisimasatik piginnaasatillu atorsinnaalissavaat.

Ataatsimooqatigiiffimmi attaveqatigiinnerit tamarmik naligiinnermik tunngaveqassapput, kikkullu tamarmik inissaqartinneqarnissaat qularnaarneqassalluni. Inuit tamarmik inunngortarput

naliitsunik piginnaaneqarlutik naliitsunillu inuttut pissuseqarlutik, taakkualu ineriartortittuarnissaannut Kommuneqarfik Sermersuumi inooqataanikkut pitsaanerpaamik periarfissinneqassapput. Piginnaanerit taakku tamatigut imminut ilagisanullu pilersuinissamut atorsinnaasariaqarput – tassuunakkullu nammineq inuunerup, pilersitsisinnaasutsip, nutaaliorinnaasutsip soqutigisallu aallunnissaannut kiffaanngissuseq angullugu. Nammineq inuunermut iliuuserisanullu akisussaaneq sunniuteqarnerlu aamma tamat oqartussaaqataanerannik innuttaaqataasutut inuiaqatigiit ineriartornerannut peqataaneq pisinnaatitaaffiullutillu pisussaaffiupput. Inuit tamarmik allat ataatsimooqatiginissaat kissaatigigaat, taakkunungalu pitsaasunik tunniussaqaqarumanerat upperaaput.

Naligiissuseq aammattaaq kommunimi assigiinngisitaarneq akimorlugu atuutissaaq. Nunaqarfinnut immikkoortunut pilersaarut, nunaqarfitta siunissami ineriartortinnissaannut tunngaviussaaq aamma inunnik nukissatigut isumalluutit, isumalluutit uumassusillit aamma suliffeqarnikkut sinaakkutit akornanni pissuseqatigiinnernik misissueqqissaarneq siunissami tulleriissaarisarnermut tunngaviussaaq, kommunalbestyrelsip nunaqarfinnilu aqutsisut qanimut oqaloqatigiittarnerisigut pisassalluni.

Ineqarnissamut pisinnaataaffik

Nammineq ineqarneq inuup pisinnaatitaaffigigaa partiit isumaqatigiissuteqartut isumaqarput. Illoqarfiillu pingaarnersaanni kommunimi kommunalbestyrelsimut ilaasortatut qinikkatullu akisussaassuseqartutut sinaakkusiissalluta pisussaaffigaarput. Inuusuttunut, ilaqutariinngortunut, inersimasunut, innuttaasunut utoqqarnut sanngiinnerusunullu, immikkut ikiortarialinnut angerlarsimaffeqanngitsunullu inissiat pineqarput.

Taamaasillutik partiit isumaqatigiissuteqartut kommunitisinni inissialiortiternermik pilersaarut maannakkut ingerlanneqartoq nangeqqippaat.

Ukiut arfinillit iluanni Nuummi ikinnerpaamik 1.850-inik inissialiortoqassaaq. Innuttaaqativut pitsaasumik, toqqissisimanartumik isumannaatsumik peqqinnartumillu inuuneqarnissamut ikorfartuutaasussamik ineqarnissaminnik pisinnaatitaaffeqarmata taamaaliornissaq aallaavigissallugu pitsaasuusoq nalilerparput. Tassaapput inuusuttunut inissianiit utoqqarnut inissianut aammalu inuuniarnerminnik ajornartorsiuteqartunut inissiat.

Kommuneqarfik Sermersuumi siuariartornissaq tamakkerlugu inissianillu pilersuinermit kommunip karsia kisiartaalluni aningaasaliisartuummat, partiit isumaqatigiissuteqartut 2016-imili Nuummi inissianik amerliliiinissamut nutaanillu sanaartornissamut aningaasalersueriaaseq atorsimavaat, manna tikillugu inissianik nutaanik nalinginnaasumik attartortittagassanik 400-nik qulakkeerinniffiusoq.

Kommunimi ileqqoreqqusaq naapertorlugu taamatut aningaasalersueriaaseqarnermi aningaasanik amerlanerusunik atuisinnaaneq taamaasillunilu innuttaasut ulluinnarni atugarissaarnissaannut aningaasanik amerlanerusunik atuisinnaaneq ikorfartorneqarpoq.

Tasiilaq aamma Paamiut pillugit ukiuni qulini tulluittuni anguniagaqarluni inissianik amerliliinissaq aamma ukiumoortumik inissiat 10-15 tikillugit sananeqartarnissaannut pilersarusiortoqassasoq. Tasiilami aamma Paamiuni inissialiortiterneq pissaaq illoqarfinni sanaartornermik entreprenøritullu sulisussat kivissinnaasaat ilutigalugit.

Ittoqqortoormiit eqqarsaatigalugit annertuumik nutarterinissamik pilersaarut aallartinneqassaaq, innuttaasut inissamik kissaatigisaat pisariaqartitaallu qulakkeerumallugit. Suliatigut nalilersuinermit ilutigitillugu ukiumi aggersumi nutaanik inissialiortoqassanersoq isummerfigineqassaaq.

Angerlarsimaffeqanngitsuuneq ajornartorsiutaavoq ajornakusoortorpassuarnik aqquusaagassaqarfiusoq. Pitsaanerusunik aqqiissuteqarniarnissamik pisariaqartitsineq sakkortunerulersinneqartarpoq, aammalu Kommuneqarfik Sermersuup ajornartorsiut kisimiilluni aqqiiffiginnaangilaa. Naalakkersuisut, NGO't, sulisitsisut najukkamilu innuttaasut peqataatinneqassapput angerlarsimaffeqanngitsuunermullu tunngasunik suliniuteqarnermut peqataatinneqarlutik. Attuumassuteqartut pitsaasumik suleqatiginerisigut ataatsimoorluta angerlarsimaffeqanngitsuunerup atuukkunnaarsivikkiartuaarnissaa angussavarput.

Nuummi nutaamik angerlarsimaffeqanngitsunut sullissiviliornissaq piviusunngortinneqassaaq. Sullissivik arnanut angutinullu agguataartumik unnuisarfiussaaq angerlarsimaffeqanngitsunullu inissianik mikinerusunik arlalinnik peqassalluni.

Ilaqutariinnut najugaqarfigissallugu nuannersoq

Partiinut isumaqatigiissuteqartunut pingaaruteqarpoq meeqqat inuusuttullu tamarmik ulluinnarni atuartut toqqissisimallutik, pingaartinneqarlutik naligiimmillu pineqarlutik misigisimanissaat.

Meeqqat sunngiffimmi sammisassaqartitsivinni peqataanissaannut angajoqqaat isertitaat aalajangiisuussanngillat. Meeqqat tamarmik timersornermut, nipilersornermik ilinniartitaanermit, qitinnermut arlaannulluunniit peqataanissaminnut assigiimmik periarfissinneqassapput.

Kommuneqarfik Sermersuup ukiuni kingullerni kommunimi innuttaasunut immikkoortunik sukisaarsarfissanik pilersitsinissaq sulisutigaa. Tamanna ilaatigut sineriak sinerlugu aqqutissaliornermik, illoqarfiup qeqqani biilerfiunngitsunik amerlanerusunik, kiisalu pinnguarterfennik sammisassaqartitsivinnillu nutaanik pilersitsinermik kinguneqarpoq.

Innuttaasut Nuummumut nuuttartut amerliartortillugit, illoqarfimmi timersortarfiit ulikkaaqqanerusalerput - aammalu kommunimi ilaqutariinnik peqqissunik amerlanerusunik peqarnissaanut susassaqartitsivinnik amerlanerusunik peqarnissaa kissaatigineqarluni. Kommunip

ilaqutariinnut pitsaasumik susassaqtitsinissamut periarfissanik pilersitsiortornissaq partiit isumaqatigiissuteqartut taamaasillutik pingaartippaat.

Timersoqatigiit Kattuffiata nunarsuarmi tamani timimik aalatitsinerpaatut anguniagaqarnera partiit isumaqatigiissuteqartut sulissutigiumavaat. Taamaattumik periusissiaq meeqqerivinnut, meeqqat atuarfiannut ulluinnarnilu inuunermut ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq - innuttaasut amerlanerit eqeersimaarnerisigut innuttaasut ilaqutariillu peqqinnerusut qulakkeerneqassaaq. GIF'p periusissiaa aallartikkusunneqarpoq - ajornanngippat aallaqqaammut atuarfiit suliffeqarfiillu ikittuinnaat misiliutitut ingerlatsisoralugit, taamaalilluni misilittakkatut aallerfigisimasat atuarfennut suliffeqarfinnullu sinneruttunut ingerlateqqinneqarsinnaaniassammata.

Ilaqutariinnik qitiutitsineq

Toqqissisimasumik inuuneqarneq inuit tamarmik pisinnaatitaaffigaat. Kommuneqarfik Sermersuup kommunimi innuttaasunut tamanut toqqissisimanermik pilersitsinissaq kissaatigaa - pingaartumillu meeqqat inuusuttullu eqqarsaatigalugit isumaginninnikkut suliniutinik kivitsinissamut annertuumik pisariaqartitsisoqartoq akueraa.

Ilaqutariit aallaavigalugit isumaginninnikkut suliniuteqartoqassasoq partiit isumaqatigiissuteqartut kissaatigaa. Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq periarfissatut kingullertut atorneqassaaq. Ilaqutariit annertunerusumik iliuuseqarfigineqarsinnaasut aammalu meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqannginnerini ilaqutariit sanngiitsut nukittorsarniarlugit suliniuteqartarneq nukittorsarneqarsinnaasooq, partiit isumaqatigiissuteqartut isumaqarput. Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersooq angerlarsimaffiup iluani pitsaaliuinnermut tunngasunik annertusisamik qitiutitsissaaq.

Meeqqat ilaqutariillu ajornartorsiuteqartut ataqqinartumik inuuneqarnissaannut aqutissiuunneqassapput nukittorsarneqarlutillu. Piffissaq sullissinnermut atorneqartoq sivikillisarneqassaaq, neqeroorutillu eqqortut tamanit atorneqarsinnaassapput.

Angajoqqaat taakkuupput meeqqaminnut pingaarnertut isumassuisuusut aamma meeqqap atugarissaarnerani, ilinniarnarnerani ineriartorneralu pingaarnarpaatut isigineqartussat. Taamaattumik angajoqqaat suleqatitut pingaarnarpaatut isigisariaqarpavut.

Suliatigut assigiinngitsutigut qanimut suleqatigiilluarnikkut siusissukkut iliuuseqarnerup ineriartortinneratigut meeqqat ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisut ajornartorsiutaasa angivallaalinnginneranni ikiorserneqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaassammata, sapinngisamik siusinnerpaamik ujartortalernissaat anguniagaraarput. Taamaasilluni ajornartorsiutit annertusiartulinnginneranni iluaqutaasumik ikorfarteqarnissaq neqeroorutaassaaq.

Atuarfeqarneq aamma meeqqeriveqarneq kiisalu kommunip suliffeqarfiutai amerlanerusut pitsaanerusullu

Meeqqat atuarfiat

Partiit isumaqatigiissuteqartut isumaqarput Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqat atuarfiisa atuartut tamaasa inuusuttut ilinniagaqalernissaannut piginnaanngorsassagaat, aammattaaq atuartut inuttut ilikkagassatigullu piginnaanngorsassagaat, imminnut tatigalutik pisariaqartumillu ilorlikkut nakuussuteqarlutik siunissaminnik naapitsisinnaaqqullugit, nunarsuarmioqataalluni inuuneq nutaaliaasoq pissuseqarfigisinaallugu. Partiit isumaqatigiissuteqartut pingaartippat, kommunimi meeqqat atuarfii meeqqat ataasiakkaat atuagarsornikkut inuttullu ineriartornissaannut toqqassisimasumik ineriartorfiusumillu avatangiisinik pilersitsisuussasut. Ukiuni arlalinni meeqqat atuarfiini atuarnerit assut pingaaruteqarlutillu inuttut perorsaataapput, kommunimilu meeqqat ilinniarfeqarfinnit sumiginnagaanermik misigisaqanngisaannassapput tamatumalu kingunerisaanik 14-16-inillu ukioqarlutik inuusuttut ilinniarfiinut ingerlariaqqinnissamut toqqammavissaqaratik inissisimallutik. Pinaveersaartitsinermit ataatsimut suliniuteqarnermi atuarfinni eqqarsartaatsikkut peqqissuunissaq sulissutigissavarput, meeqqanut annilaangassuteqartartunut atuarnissaminnullu kajumissuseqanngitsunut neqeroorutirik pilersitsissaagut. Tamatuma saniatigut MSI-p atuuffiata annertusineqarnissaa orniguttartutullu atuuffeqarnissaa, tassungalu ilanngullugu angajoqqaanik siunersuisarneq, assersuutigalugu perorsaanermit tunngatillugu, misissuiffigissavarput.

Inuusuttunik aqutissiuussisarneq pikkorinneruffigilissavarput suliffeqarfiillu suleqatigalugit taamaaliornissarput kissaatigaarput. Tamanna pillugu kommune suliffeqarfinnik, sulii amerlanerik praktikkerriffisaqarnissaaq, ersarinnerunissaaq aamma atuarfimmi skemami naleqquttunik piginnaasaqalernissamut sammisaqarnissaaq pillugit sukumiisumik malunniuteqarluartumillu suleqateqarnissaaq aallartissavarput. Pingaartumik suliffeqarfiit atuarfinniittarnissaaq pillugu. Assersuutigalugu timersuutirik pisiniarfimmit imaluunniit suliffeqarfimmit innaallagisserisumit matematikkimi peqataasoqarsinnaavoq. Soorlu assersuutigalugu tamanna 10. klassimi atuartut suliffeqarfinni praktikkertuuteqarnissamut kissaateqartuni qaammatini marlunni suliffimmi praktikkernikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Minnerunngitsumillu annertusisamik sulilernissaaq sulinissamullu kajumissuseqarnissaaq pingaartinnerullugu meeqqanik angajoqqaanillumi ilinniarneq pillugu siunnersuisarneq.

Kulturimut tunngasut atuartitsinermit ilanngunneruneqartalissaaq. Kommunimi meeqqat tamarmik allat atugaat kulturikkullu inissisimanagerat ilisimasaqarfigissavaat, taamaalilluta immitsinnut ilikkarnerussaagut, aamma meeqqat akornanni. Meeqqat perorsarneqarnerat atuagarsornerinnakkut ingerlanneqassanngilaq. Meeqqat aamma, atuagarsornermik atuarinneaannaratik, kulturimut tunngassuteqartunik ineriartortinneqassapput. Kulturip inuit imminnut naleqartinnerannut piginnaasaannillu siuarsaataasartut kulturimik suliaqarnermik misissuinerup takutippaa.

Ipad atorlugu atuartitsineq pitsanngorsarneqassaaq nunaqarfinnilu alissuutit ilinniartitsineq siaruartinneqassaaq. Taanna pillugu pitsaanerusumik interneteqarnissaq pisariaqarmat qaammataasamik nutaamik pisinissamut kommune Tele Greenlandimik suleqateqarluni aallartippoq.

Ulluklut paaqqinnittarfiit

Ulluunerani paaqqinnittarfinni meeqqerivinnilu meeqqat paarineqarnissaanut atatillugu utaqqisuni allattorsimaffinni utaqqisorpassuit pissutigalugit unamminarsinnaasut ilaqtariippassuarnut eqquisarpoq. Angajoqqaanut meeqqanik paarsisussaqaannginneq taamalu erninermi sulingiffeqareernerup kingorna suliaartorsinnaannginneq ilungersunartuuvoq. Sulisunik ilinniarsimanngitsunik, ullut tamaasa kommunip suliffeqarfiutaani patajaallutik sulisartunut, annertuumik piginnaanngorsaaneq ilinniaqqittarnerlu aallartinneqassaaq. Piginnaanngorsarnikkut perorsaanerme annertunerusumik akisussaaffimmik kivitsisuuinnassanngilaq. Aammali perorsaanikkut tunngatillugu suliffeqarfinni siunissami sulilernissaq periarfissaalissaaq. Matumani perorsaanikkut sulisugut inuunertik tamaat ikiorneqarnissaat, periarfissaqarnissaat tapersorneqarnissaallu taamalu arnat angutillu perorsaanikkut tunngasunut sulilernissamut kajumissuseqalersinneqarnissaat qulakkeertussaavarput.

Tamatuma saniatigut, siuliini oqaatigineqareersutut, anguniagaqarluarluni sanaartornissamut missingersuuteqarnikkut tigusinnaasat annertusarniarlugit aningaasaqarnikkut periarfissiisoqassaaq. Taamatuttaaq qinigaaffiup nalaani meeqqerivimmi inissaqarnissamik qularnaveequsiinerup piviusunngortinneqarnissaa kommunimut periarfissaalissaaq.

Utoqqartatsinnut ataqqinartumuik eqeersimaartumillu inuuneq

Kommuneqarfik Sermersuup utoqqarnut suliassaqarfik suliarisimavaa, politikki anguniakkat allaaserineqartut tunngavilersuutitaqartullu aallaavigalugit, sooq qanorlu utoqqarnut suliassaqarfik ukiuni aggersuni ineriartortinneqassanersoq pillugu. Utoqqarnut politikki 2016-2026 tassaassaaq inuit amerlanerujartuinnartut utoqqaliffissaat. Kommuneqarfik Sermersuumi isumaqarpugut sivilunerusumik inuussagaanni inuuneq pitsaassuseqartariaqartoq. Utoqqaat maannamut inuunerisimasartik sapinngisamik ingerlatiinnassavaat, taamaattumik Inuunermi naleqassuseq – inuuneq tamaat anguniagaavoq pingaaruteqartoq Kommuneqarfik Sermersuup utoqqaat pillugit suliaqarnerani. Utoqqalineq killilersuutaassanngilaq, pisariaqarfiini tapersorneqarluarluni ikiorneqaraanni. Taamaattumik kommunimut pingaartuuvoq inuit ataasiakkaat takussallugit, tusaassallugit paasissallugillu, ataasiakkaat piginnaasaat naapertorlugit. Kommunimi isumaqartoqarpoq innuttaasut ataasiakkaat inuuneq pitsaasoq pillugu qanoq ittuussanersoq namminneq immikkut tamarmik isumaqarfigigaat, inuunerlu pitsaasoq innuttaasup nammineq pitsaanerpaamik angusinnaagaa. Kommunimi innuttaasuni assigiinngisitaartuuneq ataqqisassaavoq, taamaattumillu kommunitut inuttut suliatigullu akisussaaffeqarluta utoqqaat imminnut ikiornissaannut ikiortariaqarivut pingaaruteqarpoq.

Utoqqaat amerliartorput ilutigalugulu puigortunngorsimasut inuusussiartuinnarlutik Taamaattumik ukiuni tulliuuttuni puigortunngortunut angerlarsimaffimmik sanasoqarnissaata pingaaruteqarnera aalajangiusimavarput. Utoqqaalli sivilisunerusumik angerlarsimaffimmini nammineersinnaasut qujanartumik amerligaluttuinnarput. Tamanna partiit isumaqatigiissuteqartut pitsaasutut isigaat, kommunimilu innuttaasut angerlarsimaffimmi ikiortinik pisariaqartitaminnik pissarsisarnissaat qulakkeerniarlugu sulinertik ingerlatiinnarusullugu. Ukiuni tulliuuttuni utoqqarnik sullissivimmik nutaamik pilersitsisoqassaaq.

Ataqqinartumik inuuneqarneq attanneqaannassaaq, utoqqarniillu meeqqanut ingerlateqqinneqassalluni. Meeqquerviit utoqqaallu illui ataqatigiitsilissavagut. Meeqquerviit utoqqarnut utoqqaat illuanniittunut aalajangersimasumik pulaartalissapput. Utoqqaat nukittuut meeqqerivinnut meeqqallu atuarfiinut pulaartartuussapput.

Inuusuttunut negeroorutit ullutsinnut naleqquttut

Partiit isumaqatigiissuteqartut upperaata, meeqqat inuusuttullu ilikkagassaminni atukkaminnilu sunnerneqarluartartut, inuttut nukittunerullutillu ineriartorluarnerusartut. Klubbini pioreersuni inuusuttut akornanni sullitassanut imaqarnerulersitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqassasoq, partiit isumaqatigiissuteqartut aalajangerpaat. E-sportimut, kulturimut timilu atorlugu susassaqartitsiviit pineqarput

Klubbit peqataatitsisuusut nutaaliorluni susassaqartitsinermik soorlu nipilersornermik, filmiliornermik, tusagassiutilerinermillu imaqartut aammalu inuusuttut naapittarfiit atuuuttut ingerlanneqassasut taamaalilluni isumaqatigiissutigineqarpoq. Klubbit oqaloqatigiinneq sullitanullu peqataatitsineq atorlugit ineriartortinneqassapput. Klubbit sullitat ilagissavaat, taakkua atugaannut nunarsuarmullu isiginnittaasiannut peqataallutik, kiisalu sumingaanneereri, sumiinneri, sumullu ingerlanissaat paasillugit.

Klubbit sulissutigissavaat ukiut, killiffik, pissutsillu allat apeqqutaatinnagit peqataatitsinissaq. Sullitat assigiinngitsut ukiui, qanoq ittueneri, killiffii allallu eqqarsaatigalugit ataavartumik assigiinngitsunik susassaqartitsisoqartassaaq. Klubbit inuusuttut susassaqarnissaannik, piginnaassutsip ujartornissaanut; imminnut nunarsuarmullu tunngatillugu ineriartornissaannut; unammillersinnaanissaannut, isumassarsititsinnaanissaannik pilersitseqateqarnissaannullu kaammattussavaat. Taamaattumik partiit isumaqatigiissuteqartut isumaqarput klubbinut aqqissuusseqqinnissaq pisariaqartoq.

Taamatuttaaq meeqqat atuarfianni atuartut pikkorissut immikkut kaammattuutaasumik atuartinneqartarnissaannut suliniutit naliliiffigineqassallutik.

Inunnut innarluutilinnut sutigut tamatigut neqerooruteqarneq

Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuup innuttaasut innarluutillit atugaannik oqilisaassinini ingerlattiinnassavaa. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut kommunimi innuttaasunut innarluutilinnut "isaaffimmik ataasiinnarmik" tunngavimmik naammassinninniarlutik suliaminnik ingerlattiinnassapput. Ikiortariaqalernermi sumiiffimmut ataasiinnarmut saaffissaqarnissap qulakkeerneratigut "isaaffimmik ataasiinnarmik" tunngaviup innuttaasut innarluutillit kissaatigisatut ikiortissarsiornissaat pisariinnerulersissavaa.

Kommunimi innuttaasut namminneq pisariaqartitaminnik periarfissaminnillu ilisimasaqarnerulersimapput aamma ullumikkut innuttaasut namminneq inuunerminnut tunngassutilinnut annermik sunniuteqaqataannissamik kissaateqarlutik. Taakkua innarluutilinnut suliassaqarfimmi aamma malunniupput, aamma innuttaasut kommunimut naatsorsuutigisaannik ersersitseqataallutik. Innarluutillit pillugit politikki 2017-2027 amerlasuunut tunngavissatut pingaaruteqartuuvoq. Siullertut pingaarnertullu innuttaasunut innarluutilinnut aammali ilaqaataasunut ikinngutaasunullu kiisalu innarluutilinnut suliassaqarfimmi sulisunut. Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq, innuttaasut innarluutillit allatuulli pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaat aamma inuunermik eqeersimaartumik, naleqartumik namminersuutigisamik ingerlatsisinnaanerannik qulakkeerrinneq inuiaqatigiinni peqataatinneqartutut misigisimaqqullugit. Taamaattumik kommunimi innuttaasunut innarluutilinnut taakkulu ilaqaataannut ullumikkut assigiinngitsunik neqeroorutaateqareerpugut.

Kommunitsinni aamma Nunatsinni meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu innarluutilinnut pitsaasunik atugassaqartitsinikkut suli pikkorinnerusinnaavugut. Sermersuumi meeqqat inuusuttullu assigiinngitsutigut innarluutillit amerlapput, taakku siunissaat pillugu pissuserissaarnissarlu eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqarfigisariaqarpavut. Taamaammat qinigaaffimmi matumani Kommuneqarfik Sermersuumi atuartunut innarluutilinnut atugassarititaasunik pitsanngorsaannissamat 30 millionit tungaanut atorineqassapput, taamaalilluni meeqqat inuusuttullu taakku ullumikkumut sanilliullugu pitsaanerusemik inuunermik aallartiffissaqarsinnaalersillugit.

Aningaasat taakku atorlugit atuartut innarluutillit innarluutertik pissutigalugu suli annersumik kinguussaanginnissaannut qulakkeerniarneqassaaq. Meeqqat assigiinngitsunik innarluutillit amerlavallaat ullumikkut "unitsiinnarneqartarput" atuarnerninilu malinnaajunnaartoortinneqartarlutik. Imaangilaq atuartitsissutigineqartunik sapersarsimasut inuiaqatigiinniliuna uagut pikkoriffingippallaaripput, taakku atuartinneqarnissaannut atuartitsivinnik naleqquttunik pilersitsinissamat. Iluamik oqaatigalugu, siunnersuutigissavarput aningaasat ukununga atorineqassasut:

- Atuarfinni, sunngiffimmi ornittakkani, timersortarfinni assigisaanilu inunnut innarluutilinnut naleqqussaalluni pitsanngorsaaneq.

- Atuartunik innarluuteqarnertik pillugu immikkut ittumik pisariaqartitsisunik isumaginnittussatut toqqarneqarsimasunik ilinniagaqartitsineq.
- Pisariaqartitsisunut pisariinnerusumik atuartitseriaaseqartitsineq. Ilaasa eqqissimasumiinnissaq pisariaqartittarpaat, allat tiiminik ikinnerusunik pisariaqartitsisut kiisalu allat timi atorlugu sammisaqartinneqarnissaq pisariartillugu. Taakku pisariaqartitaat pilersissinnaavavut.
- Meeqqat ataasiakkaat atugaannut aamma atuarnermi pitsaaneruseqarsimasunik ingerlanissaanut tunngasunik angajoqqaanik suleqateqarneruneq.
- Inuusuttunut innarluutilinnut 18-it inorlugit ukiulinnut ornittagaq.

Oqimaaqatigiissarisumik ineriartortitsineq

Kommuneqarfik Sermersooq illoqarfiit pingaarnersaannut periusissamik akuersissuteqarnikuuvoq, tassanilu kommunip sumut ineriartorumanera nassuiaasersorneqarpoq.

Periusissiami tassani Kommuneqarfik Sermersuumi isumalimmik ukiuni arlaqartumi ingerlasoqarnissaa aqutissiuunneqassaaq. Sanaartornissamut qulakkeerinnittumik inuussutissarsiutillit nutaanik suliniuteqarfiginissaannut, inuusuttortatta sulilernissaannut piareersaataasunik ilinniartitaanermi suliniuteqarnissamut erseqqissunik neriorsuuteqarpugut. Ataatsimoorluta kivitseqatigiissaagut, siuariartorneq nuannaarutigalugu, aammalu kikkut tamarmik isumalimmik siuariartortoqarnissaanut peqataatinneqarnissaat qulakkiissavarput.

Siuariartorneq suliffissallu tassaassapput aningaasatigut pissarissaarnermut kommunitinnilu ineriartornermut toqqammaviliisuusussat. Nuannaarutigaarput Nuummi siuariartornerup kingunerisaanik qanoq suliffissanik, isertitassanik peqqinnartumillu inuussutissarsiuteqarfiunera takusinnaallugu.

Taamatut siuariartortoqarnera ingerlateqqissavarput. Kikkut tamarmik siuariartornermik pissarseqataanissaat aammalu Tasiilami, Paamiuni, Ittoqqortoormiini nunaqarfinnilu nutaanik periarfissaliortoqarnissaa qulakkiissavarput. Taamaattumik isumaqatigiissummi matumani ukiunut sisamanut tulluuttunut aqutissiuussisoqarpoq. Inuussutissarsiutinut tunngasuni suleqatigiinnermi isumaqatigiissutigineqartumi makku qitiutinneqassapput:

- 1) Kommune tamakkerlugu siuariartornissamik suliffissaqartitsinissamillu qulakkeerinninnissaq.
- 2) Kommune tamakkerlugu ataqatigiissumik kivinneqartumillu inuussutissarsiutitigut ineriartortitsisoqarnissaanik qulakkeerinninnissaq.

Anguniakkat taakku anguniarlugit suliniutinik aallartitsisariaqarpugut. Tamakkua tamarmik oqimaaqatigiissumik siuariartortoqarnissaanik qulakkeerinnittuussapput, kommunitinni inuttut aningaasatigullu atugassarititaasut eqqarsaatigalugit.

Nuuk illoqarfiuvoq siuariartortoq, tamannalu pitsaalluinnartuuvoq. Suliffissaaleqineq appasissorujussuuvoq, inuuniarnermilu atugassarititaasut qaffakkiartorlutik. Tamatuma kingunerisaanik akileraarutitigut isertittakkat amerliartorput, taakkulu naligiimmik atugaqarnissamut inuiaqatigiinnillu assigiinngitsunik siuartortitsinissamut qulakkeerinnittuussapput. Kommuni inuussutissarsiuteqartut inuusuttullu suleqatigalugit qulakkiissavaa, siuariartornerup isumalimmik oqimaaqatigiissumillu ingerlanissaa. Pitsaasunik atugassaqartitsissaagut suliffeqarfiit peqqissut nunarsuarmi sumiluunniit sulisinneqarsinnaaniassammata, aningaasarsioqataallutik Nunatsinnullu aningaasanik isaatitsissutaallutik. Tamanna aningaasatiguinnaq isumaqanngilaq, aamma pitsaasunik attaveqaateqarnissamut atortulersuuteqarnissamullu tunngaviliisuulluassapput, pitsaasunik ilinniarfeqarfeqarnissamut pitsaasunillu inissiaqarnissamut. Pissutsit tamakkorpiaat inuussutissarsiuteqartut suliffeqarfinnik suliffissaqartitsiffiusunik ingerlatsilluassagaanni qitiulluinnartutut oqaatigisarpaat. Taamaattumik ukiuni sisamani tulliuttuni suliffeqarfiit akimorlugit, aammalu suliffeqarfiit namminersortut pisortallu suliffeqarfiutaat akimorlugit pitsaanagerusumik suleqatigiissuteqalerniarpugut. Taamaaliorniarpugut arlalinnik suliniuteqarnikkut soorlu inuussutissarsiutillit attaveqaataannik pilersitsinikkut ingerlatsinikkullu, inuussutissarsiornermut siunnersuisooqatigiit aammalu suleqatigiinnik ataatsimoortukkuutaanik pilersitsinikkut kiisalu illoqarfimmi suliffeqarfinni suliffissaaleqisunik pikkorissartitsinikkut piginnaanngorsaaqqiinikkullu.

Uagut kommunitisinni inuit sulisinnaanngitsut sulisinnaanngortinniarlugit suliamik ingerlatitseqqissaagut. Taamaattumik "sulineq akilersinnaasuusariaqarpoq"-mik suliniut ingerlaqqissaag, aamma suliffissarsiuussinermi politikkimik suliaqartoqassaag. Nutaanik piginnaasanik naliliisarnissamut tunngasunik suliaqassaagut, OCN annertusarlugu – naleqqussakkat 2, suliffeqarnerup iluani inuusuttut immikkut suliniuteqarfigalugit, aammalu inersimasunut annilaanganermik atugalinnut neqerooruteqartoqalernissaa sulissutigineqassaag. Sulisutigut unammilligassaqarpugut. Taamaattumik utoqqaat meeqqerivinni annertunerusumik peqataatinneqartarnissaat killormullu utoqqaat illuini peqataatitsisarnissaa sammisariaqarparput.

Inuit Ataqatigiit, Demokraatit Naleqqallu akornanni Kommuneqarfik Sermersuumi Kommunalbestyrelsimi suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut suli upperivaat Kommuneqarfik Sermersuup avinneqannginnissaa. Akerlianik partiit isumaqatigiissuteqartut kommunit namminersornerunissaannik aqqissuussineq sulissutiginiarpaat, pingaartumik Tunumi inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissamik kajumissuseqalersitsisussaa. Aamma partiit isumaqatigiissuteqartut suliffeqarneq pillugu politikkimut tapertatut immikkoortut toqqakkat iluanni innuttaasut akissarsiaqartalernissaannut periarfissanik misissuisitsiniarput.

Aalisarnek takornariaqarnerlu ineriartortitsiffiunissaat

Inuussutissarsiutit aalisarnek takornarialerinerlu ullumikkut siunissamilu inuiaqatigiinni isertitaqaataasut pingaarnersarissavaat. Taamaattumik inuussutissarsiuteqarfiit taakkua nukittorsarlugillu paarilluassavagut. Taamaattumik partiit isumaqatigiissuteqartut ukiuni sisamani

tulliuttuni inuussutissarsiuteqarfinni taakkorpiani suliniutinik arlalinnik aallartitsillutillu piorsaaniarput. Tamanna ilaatigut pissaaq kommune tamakkerlugu aalisarnerup iluani atugassarititaasunik pitsanngorsaaniikkut, umiarsualiviit, piniariartarfinni illuaqqat aammalu qaluleriviit neqitsersuisarfiillu pillugit sanaartornermi pilersaarutit aqqutigalugit, taamaattumik sinerissami qanittumi aalisarnek pillugu immikkoortumut pilersaarut piviusunngortinneqassaaq. Aalisarnek illoqarfinni nunaqarfinnilu pitsanngorsaaffigineqassaaq, soorlu assersuutigalugu eqqiaanermi suliffeqarfimillu ingerlatsinermi pikkorissartitsisarnikkut. Ukiut siuliini paasivarput, kommunimi suliffeqarfiit katersortikkaangatsigit ineriartortitsisoqartartoq. Taamaattumik imarsiornermut tunngasunik sulialinnik suleqatigiikkuutaanik pilersitsiniarpugut, suliffeqarfiit kommunillu akornanni suleqatigiiffiusussamik. Upperaarput, suliffeqarfiit misilittagaat kommunillu iliuusissatut atugassarititai atorluarlugit ataatsimoorluta ineriartortitsisinnaallutalu siuariartortitsisinnaasugut.

Takornariaqarneq

Kommuneqarfik Sermersooq tassaavoq nunarsuarmi kommunini tamatigoornerpaaq. Kommunitisinni Nunatta kangianiippoq nunamik eqqisisimatitamik peqarpoq, Nunattalu kitaani sermilik illuni, minnerunngitsumillu kulturikkut tamatiguussuseq pigalugu. Pinngortitarsuaq alianaatsoq pikkunartunik takusassarsiorfissanik misigisassarsiorfissanillu peqarpoq. Takornarianut misigisassarsiorfissarpassuarnik kommunisinni peqarpugut. Periarfissat nunanut tamalaanut nittarsaaneqassapput. Takornarialerinermi attaveqaatit suli pitsanngorsarneqassapput aamma ilaatigut kiffartuussinermut, nittarsaassinermut nioqqutissiornermullu ineriartortitsinermik pikkorissaanerit aallunneqassapput. Tassani kommunip inuussutissarsiornermut immikkoortortaqarfianit suliffeqarfinnik siunnersuisarnek ingerlaannarlunilu pitsanngorsarneqassaaq. Kommuneqarfik Sermersooq takornariaqarnerup ineriartortuarnissaanik qulakkeerinissamut pingaarutilimmut immersueqataassaaq, pitsaasunik atugassaartitsinikkut akornutissanillu pianaikkut. Takornariaqarnermut tunngasunik suliaqarnermi peqataaneq pilerinartuussaaq.

Suliat tamakku tamarmik Kommuneqarfik Sermersuup takornariaqarneq pillugu politikiani takorluukkanut patajaatsumik tunngaviliisuussapput, taamaalillutik namminerisamik suliffiutillit pingaarutilinnik immersueqataaffigisaannut takorluugaannullu nallersuunniassammata. Taamaattumik takornariaqarneq pillugu politikki tamatta pigissavarput aammalu piviusunngortinneqarnissaanut iluatsilluarnissaanullu ataatsimoorluta akisussaaqataassaagut.

Illoqarfinnik nunaqarfinnillu ineriartortitsineq

Illoqarfiit pingaarnersaannut periusissiap suliareqqinneqarnissaanut atatillugu partiit isumaqatigiissuteqartut suli amerlanerusunik suliniuteqarniarput, Nuuk illoqarfiit pingaarnersaattut piujuartitsiffiusunngorlugu.

Ukiuni kingullerni pitsaasunik sanaartornerup kinguneranik ajunngitsorpassuarnik sunniuteqarfiuvoq. Amerlanerusunik inissialiortoqarpoq, sulinerlu tamanna annertuumik ingerlateqqinneqassaaq. Aamma coronap ajornartoortitsinerata nalaani sanaartorneq aningaasatigut kaaviiartitsillunilu inuiaqatigiinnut aningaasalersueqataavoq. Sanaartornikkut siuartuuteqarpugut, naak takornariaqarnikkut aalisakkallu akiisigut appariaateqartoqaraluartoq. Taamaattumik sanaartornermut tunngasut ikorfartorfigissavagut, taakkuummata akileraarutitigut inuiaqatigiit atugarissaartunngortinnissaannik atugassatsinnik isertitassanik aallerfiusartut.

Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik tulluurtumik, nunataanni periarfissat assigiinngissutsillu ataqqillugit ineriartortinneqassapput. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartunit aamma pingaartinneqarpoq kommunimi Tasiilap illoqarfittut ineriartortinneqarnissaani Tasiilami mittarfissaq tunngavigineqarnissaa taamatullu Ittoqqortoormiit.

Najugaqarfinnik, illoqarfinnik aamma nunaqarfinnik ineriartortitsineq, sumiiffiit ataasiakkaat namminneq periarfissaannik pisariaqartitaannillu tunngaveqartinneqassaaq. Najugaqarfiit, illoqarfiit nunaqarfiillu toqqissisimanartuunissaat, misigisassanik assigiinngiiaartunik pilersitsinissaq kommunimilu najugaqarfiit kusanartumik avatangiiseqarnissaannik ingerlalluurtuunissaannillu sinaakkusiinissaq anguniagaavoq. Soorlu Tasiilaq aamma Paamiut pillugit tamakkiisumik pilersaarummik suliaqartoqarsimasoq, taamatuttaaq Ittoqqortoormiit pillugit pilersaarummik tamakkiisumik suliaqartoqassaaq.

Qinigaaffimmi matumani Paamiuni illoqarfiup ineriartortinneqarnissaa qitiutillugu pingaartinneqarnerussaaq. Inissianik sanaartornerup saniatigut nutaamik tigooraaviliortoqassaaq, nutaamik materialegårdiliortoqassaaq, nutaamik qaluleriviliortoqarlunilu neqitsersuisarfiliortoqassaaq kiisalu nutaamik qatserutaasiviliortoqarluni. Nalunngilarput Paamiut nunanit allanit aningaasaliiffigineqarnissaminut soqutigineqartoq kommunillu tungaaniit aningaasaleerusuttut pitsaasunik tunngavissaqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Kommunalbestyrelse 70 mio. koruunit missarluinnai ukiuni tulliuttuni 9-ni Kommuneqarfik Sermersuumi nunaqarfinnik ineriartortitsinermi immikkoortumut pilersaarusiornissamut atornerqartussat immikkoortereerpai.

Aamma Kommunalbestyrelsip aalajangerpaa, kommunimi kuuffissuit imikoorfiillu - aamma taamaaqataanik kommunimi angallanneq aqquuserngillu ineriartortillugillu nutarterneqassasut Nuummi, Paamiuni Tasiilamilu asfalteerinnissaq ilanngullugu. Tamanna suliareqqinneqassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuumi anartarfilerinermi mingutsitsineq oqaluttuaannanngortinneqassaaq. Partiit isumaqatigiissuteqartut kommunip nunaqarfiini anartarfiit innaallagiartortut atulersikkusuppaat.

Partiit isumaqatigiissuteqartut illoqarfiup sukisaarsarfissaqarneranik ineriartortitsinermut ilanngullugu kissaatigaat, Nuummi oqattaasartarfiliortoqassasoq. Tassani sunngiffimmi

sammisaqarumatuut innuttaasullu aallaasitik nakersartassavaat. Tamanna aamma illersornissaqarfiup politiillu pisariaqartitaannut ataqatigiissinneqarsinnaavoq.

Kommune piujuartitsisoq

Nuuk Issittumi illoqarfittut piujuartitsisutut maligassiuisuussaaq. Tamanna iluaqutissartarpassuaqarpoq. Nuup CO₂-mik atuiunnaarsivinnissaa ajornakusoorpoq, kisianni Nuuk suliassaqarfinni toqqakkani illoqarfinngorsinnaavoq maligassiuisoq. Nuummi nukissiuutinut ataavartunut siuttunngorniarnissaaq siunniunneqarsinnaavoq. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani innaallagissamik nukissiorfiuteqarpugut allineqarsinnaasumik. Seqinisaatit, brint aamma nunap iluata kissaanik nukissiuuteqarneq periarfissaapput allaat suliffissuarnit ikuallaavinnillu kissaq sinneruttoq atorluarsinnaasavut. Nuuk Issittumi silamut naleqqussakkanik illuliortarfittut illoqarfinngorsinnaavoq maligassiuisoq. Inissiat nutaarpassuit sananeqassapput aamma inissiat oqarpassuit nutarterneqassapput. Sanaartornerput iluarsaassinivullu iluatsillugit nukissiuutit ataavartut ilanngussuunnissaannut periarfissarissaarpugut. Nunami inuit pilersitaannik silaannaap ersittumik allanngoriartorfigisaanni najugaqarpugut, tamannalu uagut inooriaasitsinnut aamma sunniuteqarpoq. Taamaattumik mingutsitsinngitsumik aamma sapinngisamik silaannarmut akornutaanngitsumik inuuneqarnissarput pissusissamisoortumik soqutigisarivarput.

Illoqarfittut maligassiuisutut silap pissusiata allanngornera pimoorukkipput pillugu Nuuk avammut sakkortuumik nalunaaruteqassaaq. Sila pillugu suliniutinik politikerinut, ilisimatusartunut suliffeqarfinnullu takutissinnaasatsinnik assersuutaateqalissaagut. Avatangiisivot aamma pitsaanerulissapput, uuliamik eqqussuinermut aningaasartuutit sipaarsinnaavavut aamma nukissiuutinut ataavartunut nuunneq namminersorluni inuussutissarsiuteqarnitsinnut ingerlatsisuussaaq. Mingutsitsinnginnerusumik kinguneqartitsinissamut minnerunngitsumillu piujuartitsinissamut sunniuteqaqataassaagut. Ajornartorsiutigisavut ilumoorutigivillugit ilumooruttariaqarpavut aamma iliuuseqartariaqarpugut. Tamanna uagutsinnut aalajangiisartunut atuuppoq taamatullu suliffeqarfinnut ataasiakkaanut aammalu innuttaasunut ataasiakkaanut atuulluni. Taamaattumik Sermersuumi kikkut tamarmik ataatsimoorlutik iliuuseqassapput mingutsitsinngitsumik aamma silaannarmut akornutaanngitsumik iliuuseqarnissamut.

Sermersooq – kulturikkut, timersornikkut tamatiguussusermillu pingaartitsisoq

Ullumikkut Kommuneqarfik Sermersooq eqqumiitsuliornikkut kulturikkullu inuunerup sinaakkutigissaartinnissaa anguniarlugu annertuunik suliniuteqareerpoq, kisiannili annermik Nuup alliatornera aamma Tunumissaaq takornariat amerliartornerat ilutigalugit, eqqumiitsuliornikkut, kulturikkut sanaartornikkullu inuuneq uummaarissooq tassaalerpoq sammisaq periarfissarpassualik – aamma niuernikkut. Eqqumiitsulianik kulturimillu misigisassat pitsaasut – kommunimi pingortitaq ilaatillugu – tassaapput tikeraat takornarissallu annertuumik pilergisartagaasa ilaat. Taamaammat pineqartut aammattaaq salliutinniarnissaat pissutissaqarluarpoq.

Partiit isumaqatigiissuteqartut aammattaaq isumaqarput, kommunimi eqqumiitsuliornikkut kulturikkullu tunisassiornerup inerisarnissaata periusissiornera nunap tamakkerlugu namminersortunngorsaanissamut peqataassasoq. Tassami eqqumiitsuliornerup kikkunerpup, sumingaanneernerput sumullu ingerlanerput oqariartuutigisarpaa – suliaq partiit isumaqatigiissuteqartut peqataaffigilluarumasaat.

Partiit isumaqatigiissuteqartut taamaattumik tunisassiorfiit, init sungiusarfiusinnaasut, sulliviit, isiginnaartitsisarfiit mikinerusut, workshoppertitsiviit allallu pitsaanerusunik sinaakkutissinneqassapput.

Kajumissutsimik sulineq

Partiit isumaqatigiissuteqartut kissaatigaat, kommunimi inuuniarnikkut ajornartorsiutinik aaqqiiniarnermi sapinngisamik innuttaasut akuutinneqassasut. Innuttaasut akuutinnerisigut Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq, imminut napatissinnaaneq anguneqassasoq, ataatsimuussusermullu iluaqutaalluni annertunerulersitsissasoq, peqatigitillugulu innuttaasunut ataasiakkaanut nammineq inuunerminnut tunngasunik najukkamilu ineriartortitsinissamut akisussaaffimmik tigusinissamut annerulersitsissasoq. Suliffeqarfiit namminersortut inuiaqatigiinni siuarsaaqataarusuttut allannguiffioriaannaasumik suliffissaqartitsinermik ikiuussinnaapput. Taamaaliornermikkut innuttaasunut timikkut, eqqarsartaatsikkut inooqataanikkulluunniit killilimmik pisinnaasallit ajornannginnerusumik sulilersinneqarnissaat periarfississavaat.

Kommuneqarfik Sermersuumi timersornerup iluani namminneq piumassutsiminnik iliuuseqartartut amerlasuujupput taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuumit namminneq piumassutsiminnik suliaqartartut peqatigiiffilerinermi suliaannut nalissaqanngitsunut sunniuteqartumik tapersersuimavoq.

It-mik inerisaaneq aamma it atorlugu atortussat neqeroorutigiumavagut, taakkuninnga piumassutsiminnik suliaqartut allaffissornikkut pitsaasumik ikorfartorniarlugit. Kommunip peqatigiiffiillu akornanni sapinngisamik pitsaanerpaamik attaveqatigiinnissaq kommunimit qulakkeerneqassaaq aammalu peqatigiiffiit akornanni attaveqaatit nukittuutut ataqatigiissaarineq isumagineqassalluni.

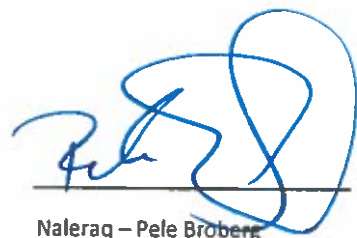
Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut una aqutigalugu partiit isumaqatigiissuteqartut Inuit Ataqaatigiit, Demokraatit aamma Naleqqap takutippaat, attanneqarsinnaasumik ineriartortitsinissamik aningaasaqarnikkullu oqimaaqatigiissumik ingerlatsiinnarnissamik attassiinnarusullutik.

Inuit Ataqaatigiit - Charlotte Ludvigsen

Demokraatit – Justus Hansen

Naleraq – Pele Broberg